

N. 84 — 77

Koninklijk besluit nr. 275
betreffende sommige wetenschappelijke inrichtingen van de Staat

—
VERSLAG AAN DE KONING
—

Sire,

Binnen het raam van het beleid tot gezondmaking van de openbare financiën is de Koning, bij de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning gemachtigd tot het nemen van alle nuttige maatregelen ten einde, « over te gaan tot de opheffing, de omvorming, de reorganisatie of de samensmelting van de openbare instellingen die afhangen van de Staat » (artikel 1, 3°, a) en « de werking, de organisatie, het beheer en de activiteit ervan te verbeteren, alsmede de controle ervan te versterken » (artikel 1, 3°, b).

Wij hebben de eer aan Uwe Majesteit dit besluit voor te leggen, dat aansluit bij deze doelstellingen aangezien het strekt tot de reorganisatie en verbetering van de werking van tien wetenschappelijke inrichtingen die onder het gezamenlijk gezag van de beide Ministers van Onderwijs staan, namelijk het Rijksarchief, de Koninklijke Bibliotheek Albert I, het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, de Koninklijke Sterrenwacht van België, het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België, het Belgisch Instituut voor Ruimte-Aëronomie, de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis en het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium. Het gaat hier om inrichtingen waarvan de activiteiten van openbaar dienstbetoon en wetenschappelijk onderzoek veelvuldige takken van de wetenschap aanbetreffen en die instaan voor het behoud en de valorisatie van een uitgebreid nationaal cultureel en wetenschappelijk patrimonium.

Sinds verscheidene jaren zijn er moeilijkheden gerezen wat deze instellingen betreft en daarom heeft Uwe Majesteit op 24 juli 1981 een Koninklijke Commissaris voor de herstructurering van de nationale wetenschappelijke inrichtingen benoemd en hem gelast verslag uit te brengen en concrete maatregelen tot herstructurering aan de Regering voor te stellen.

Op basis van de werkzaamheden die haar werden voorgelegd, heeft de Regering vastgesteld dat de moeilijkheden waarmee de voornoemde wetenschappelijke inrichtingen worden geconfronteerd, van tweeërlei aard zijn :

- administratieve problemen die een gevolg zijn van het feit dat de inrichtingen tot dusver overkort onderworpen waren aan de budgettaire, financiële en administratieve regelingen en procedures die voor de ministeriële departementen gelden;
- problemen in verband met de eigenlijke werking van de inrichtingen in hoofdzaak veroorzaakt door het gebrek aan richtlijnen betreffende coördinatie van de werkzaamheden tussen de inrichtingen zelf en tussen de inrichtingen en de andere instellingen voor onderzoek in het land.

Bij haar analyse heeft de Regering rekening moeten houden met de door de budgettaire omstandigheden beperkte financiële mogelijkheden. Zij heeft er derhalve over gewaakt beslissingen te nemen zonder een nieuwe structuur te creëren die onvermijdelijk op zichzelf tot een verhoging van de uitgaven aanleiding zou geven.

De maatregelen, die het voorwerp van onderhavig besluit uitmaken, zijn beperkt tot degenen waarvoor een wettelijke tekst noodzakelijk is. Het resultaat zal niettemin zijn dat de beschikbare middelen, zowel qua personeel als qua materieel, met een verhoogde efficiëntie zullen kunnen worden ingezet. Hun stijging zal in de toekomst eveneens kunnen worden beperkt.

Betreffende de tien inrichtingen die tot zijn opdracht behoorden, kwam de Koninklijke Commissaris tot de conclusie dat zij qua taak een eigen identiteit dienden te bewaren.

Vandaar dat niet wordt overgegaan tot samensmeltingen van inrichtingen. Deze onder hen waarvan de werkzaamheden niettemin nauwe verwantschap vertonen, worden echter gehergroepeerd met het oog op de toekenning van hun rechtspersoonlijkheid, aan de hand van een wijziging, van de wet van 27 juni 1930 waarbij de rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan de wetenschappelijke en kunstinrichtingen welke van het Ministerie van Kunsten

F. 84 — 77

Arrêté royal n° 275
relatif à certains établissements scientifiques de l'Etat

—
RAPPORT AU ROI
—

Sire,

Dans le cadre de la politique d'assainissement des finances publiques, la loi du 6 juillet 1983 accordant certains pouvoirs spéciaux au Roi l'autorise à prendre toutes les mesures utiles en vue, « d'opérer la suppression, la transformation, la réorganisation ou la fusion des établissements publics relevant de l'Etat » (art. 1er, 3°, a) et « d'en améliorer le fonctionnement, l'organisation, la gestion et l'activité ainsi que d'en renforcer le contrôle » (art. 1er, 3°, b).

L'arrêté que nous avons l'honneur de soumettre à Votre Majesté s'inscrit dans le cadre de ces préoccupations puisqu'il a pour but de réorganiser et d'améliorer le fonctionnement de dix établissements scientifiques relevant de l'autorité conjointe des deux Ministres de l'Education nationale, à savoir les Archives de l'Etat, la Bibliothèque royale Albert Ier, l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, le Musée royal de l'Afrique centrale, l'Observatoire royal de Belgique, l'Institut royal météorologique de Belgique, l'Institut d'Aéronomie spatiale de Belgique, les Musées royaux des Beaux-Arts, les Musées royaux d'Art et d'Histoire et l'Institut royal du Patrimoine artistique. Il s'agit d'établissements dont les activités de service public et de recherche scientifique relèvent de multiples domaines de la science et qui assurent la conservation et la valorisation d'un remarquable patrimoine culturel et scientifique national.

La situation préoccupante que connaissent ces institutions depuis plusieurs années a amené Votre Majesté à nommer, le 24 juillet 1981, un Commissaire royal à la restructuration des établissements scientifiques nationaux chargé de faire rapport et de proposer au Gouvernement des mesures concrètes de restructuration.

Sur base des travaux qui lui ont été présentés, le Gouvernement a constaté que les dix établissements scientifiques précités sont confrontés à des difficultés de deux ordres :

- problèmes d'ordre administratif, engendrés par le fait que les établissements sont entièrement soumis aux règles et procédures budgétaires, financières et administratives appliquées aux départements ministériels;
- problèmes d'ordre interne au sein des établissements, nés en particulier de l'absence de directives permettant de coordonner le travail entre les établissements ainsi qu'entre ces derniers et les autres institutions de recherche du pays.

Dans son analyse, le Gouvernement a dû tenir compte des possibilités financières limitées par la situation budgétaire.

Il a, dès lors, veillé à prendre ses décisions sans créer une structure nouvelle qui, inévitablement, occasionnerait en soi, une augmentation des dépenses.

Les mesures qui font l'objet du présent arrêté se limitent à celles qui nécessitent un texte légal.

Leur résultat sera que les moyens disponibles tant du point de vue du personnel que du matériel, pourront être mis en œuvre d'une façon plus efficace. Il sera également possible d'en limiter l'accroissement à l'avenir.

Pour les dix établissements faisant l'objet de sa mission, le Commissaire royal a conclu qu'ils devaient conserver leur identité spécifique du point de vue de leurs tâches.

Il n'est dès lors pas procédé à des fusions d'établissements. Ceux d'entre eux dont les activités sont néanmoins très proches sont regroupés en vue de l'attribution de la personnalité civile, par une modification de la loi du 27 juin 1930 accordant la personnalité civile aux établissements scientifiques et artistiques dépendant du Ministère des Sciences et des Arts. En outre, les A.S.B.L., corrélatives aux établissements, au sujet desquelles le

en Wetenschappen afhangen. Bovendien wordt het mogelijk de met de inrichtingen verzonden V.Z.W.'s tot de permanentie van wier opdracht de Koninklijk Commissaris heeft geconcludeerd, met de respectievelijke rechtspersonen te integreren.

Hierbij onmiddellijk aansluitend, zullen, naar het voorbeeld van de gemeenschappelijke pool van het A.M.V.D.-personeel bij de Rijksuniversiteiten, bij koninklijke besluiten het administratief en het meester-, vak- en dienstpersoneel in één of meer gemeenschappelijke personeelsformaties worden gehergroepeerd, kernstuk van de beperking der noodzakelijke budgettaire middelen die onmiddellijk wordt nagestreefd.

Naarmate de derwijze aangevatte herstructurering doorgang vindt, zal het dubbel gebruik inzake betrekkingen worden uitgeschakeld. Eveneens zullen de financiële lasten, meer bepaald in de centra en verenigingen kunnen wegvallen.

Het onderhavig besluit bevat de hiertoe aangewezen begeleidingsmaatregel, namelijk de wettelijke waarborg van de individuele rechten der betrokken personeelsleden.

Deze belangrijke reorganisatie, en de noodzaak de wetenschappelijke identiteit der inrichtingen te vrijwaren, verantwoordt een complementaire maatregel inzake het personeel. Deze bestaat erin voor alle personeelsleden in dienst van het Rijk, behalve degene die in het kader van het tewerkstellingsbeleid *sensu stricto* aanwezig zijn (B.T.K., D.A.C., stagiaires, tewerkgestelde werklozen) een prioritaire mogelijkheid te openen tot het verwerven van een statutaire rechtstoestand.

Het geheel der personeelsmaatregelen komt derwijze eveneens tegemoet aan de bezorgdheid die terecht werd uitgedrukt bij de jongste bespreking van de Begroting voor Gemeenschappelijke Culturele Zaken in de Kamercommissie van Financiën ten aanzien van de grote verscheidenheid in rechtstoestanden van het personeel (zie Handelingen Kamer, vergadering van 26 mei 1983, uiteenzetting van de verslaggever, p. 2323).

Een bijzonder probleem is nog dit van het Instrumentenmuseum, waarvan de overgang naar de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis door de Diensten voor wetenschapsbeleid en -programmatie werd voorbereid. Op het ogenblik van deze overgang zijn de beschreven maatregelen hier eveneens toepasselijk.

Ten slotte zal de Regering, op het niveau van de centrale departementale administraties, dadelijk overgaan tot de oprichting van twee gemeenschappelijke cellen tussen de beide Ministeries van Onderwijs, die respectievelijk de administratieve dossiers van de eerste zeven en de laatste drie der in artikel 1 vermelde inrichtingen zullen behartigen. In beide gevallen zullen de cellen onder leiding staan van één verantwoordelijke.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

De instellingen worden gehergroepeerd tot vier entiteiten door een wijziging van artikel 1 van de wet van 27 juni 1930 waarbij de rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan de wetenschappelijke en kunstinrichtingen welke van het Ministerie van Kunsten en van Wetenschappen afhangen.

De wetenschappelijke identiteit der inrichtingen blijft gewaarborgd.

Artikels 2 en 3

Deze artikels behandelen de integratie van de met de inrichtingen verbonden instellingen met de overeenstemmende rechtspersoon.

Deze integratie gebeurt op het verzoek van de instellingen, bekrachtigd bij koninklijk besluit.

Bovendien wordt de overgang van activa en passiva geregeld.

Ten slotte wordt het personeel in zijn contractuele toestand behouden.

Artikel 4

De complementariteit tussen de beide maatregelen in de respectievelijke paragrafen werd reeds in het algemeen gedeelte besproken. Zij gelden beide eveneens voor het Instrumentenmuseum.

Paragraaf I is qua inhoud afgestemd op de te verwezenlijken overdracht van personeelsleden.

Commissaire royal a conclu que leur mission était revêtue du caractère permanent, pourront être intégrées, avec les personnalités juridiques correspondantes.

En relation directe avec ce qui précède, les personnels administratifs et de maîtrise seront regroupés par arrêtés royaux dans un ou plusieurs cadres communs, selon l'exemple du pool commun du personnel A.T.O. dans les universités de l'Etat. Ceci constitue la pièce maîtresse de la limitation des moyens budgétaires nécessaires, qui en est l'objectif prioritaire.

Au fur et à mesure de la restructuration qui est ici entreprise, les doubles emplois de personnels seront supprimés. De même, les frais financiers, en particulier dans les centres et associations, disparaîtront.

Le présent arrêté comporte la mesure d'accompagnement indiquée dans ce contexte, à savoir la garantie légale des droits individuels du personnel concerné.

Cette réorganisation importante, de même que la nécessité de préserver l'identité scientifique des établissements, justifie une mesure complémentaire en matière de personnel. Celle-ci consiste en la possibilité prioritaire ouverte à tous les membres du personnel au service de l'Etat, exception faite pour ceux dont la présence est basée sur la politique de l'emploi au sens strict (C.S.T., T.C.T., stagiaires, chômeurs mis au travail), d'acquiescer une situation juridique statutaire.

Ainsi, l'ensemble des mesures relatives au personnel rencontre également l'inquiétude exprimée au cours des délibérations de la Commission des Finances lors de la dernière discussion du Budget des Affaires culturelles communes à la Chambre des Représentants à l'égard de la grande diversité caractérisant les situations juridiques des membres du personnel (voir Annales de la Chambre, séance du 26 mai 1983, exposé du rapporteur, p. 2323).

Le Musée instrumental constitue un cas particulier. Son transfert aux Musées d'Art et d'Histoire est préparé par les services de la Politique et de la Programmation scientifiques. Les mesures décrites dans cet arrêté sont applicables dans le cas de ce transfert.

Enfin, le Gouvernement procédera sans délai à la mise en place au niveau des Administrations centrales des Départements de deux cellules communes entre les deux Ministères de l'Éducation nationale et qui seront chargées du traitement administratif des dossiers relatifs aux sept premiers et aux trois derniers des établissements énumérés à l'article 1er respectivement. La direction des deux cellules sera unique dans les deux cas.

Analyse des articles

Article 1er

Les établissements sont regroupés en quatre entités par une modification de l'article 1er de la loi du 27 juin 1930 accordant la personnalité civile aux établissements scientifiques et artistiques dépendant du Ministère des Sciences et des Arts.

L'identité scientifique des établissements continue à être garantie.

Articles 2 et 3

Ces articles traitent de l'intégration des institutions parallèles des établissements avec la personnalité juridique correspondante.

Cette intégration se fait à la demande des institutions, confirmée par arrêté royal.

En outre, est réglé le transfert de leur actif et de leur passif.

Enfin, le personnel est maintenu dans sa situation contractuelle.

Article 4

La complémentarité des deux mesures en matière de personnel faisant l'objet des deux paragraphes, a été traitée dans la partie générale. Toutes les deux, elle sont valables pour le Musée instrumental également.

Le paragraphe 1er est, quant à sa teneur, adapté aux transferts de personnel à réaliser.

Paragraaf 2 is van toepassing op personeelsleden die vaak sedert vele jaren deelnemen aan de werkzaamheden der wetenschappelijke instellingen. Zij zijn bekend onder de benaming occasionele medewerkers. Hun toestand is contractueel en derhalve op generlei wijze verzekerd. Doel van de voorgestelde tekst is over te gaan tot een prioritaire werving van deze ambtenaren, onderworpen aan het wetslagen in een selectieproef, georganiseerd door het Vast Wervingssecretariaat voor werving van het Rijkspersoneel. Voor de personeelsleden die hieraan niet voldoen, zal het contract worden opgezegd.

Draagwijdte van de tekst is dus deze personeelsleden, die zich allen in dezelfde toestand van occasioneel medewerker bevinden, het wettelijk voordeel van een prioritaire aanwerving toe te kennen.

Deze maatregel die eenmalig is, is ondergeschikt aan de aanpassing der personeelsformaties.

Met de bij dit voorstel ingevoerde procedure gaat geen enkele discretionaire bevoegdheid voor de Ministers gepaard.

Artikel 5

Dit artikel bevat een overgangsbepaling voor de toepassing van artikel 1.

* * *

Het ontwerp werd aangepast na het advies op 21 december 1983 uitgebracht door de Raad van State; in het bijzonder werd rekening gehouden met zijn opmerkingen bij artikel 4, betreffende de rechtsgrond verschafte bij artikel 1, 3°, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning.

Wij hebben de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaars,
De Minister van Onderwijs,
D. COENS
De Minister van Onderwijs,
A. BERTOUILLE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 14e december 1983 door de Eerste Minister verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit nr. 275 « betreffende sommige wetenschappelijke inrichtingen van de Staat », heeft de 21e december 1983 het volgende advies gegeven :

Ingevolge de korte termijn waarbinnen het advies moet worden verstrekt, en ingevolge de talrijke eveneens dringende adviesaanvragen die terzelfdertijd zijn toegekomen, moet de Raad van State noodzakelijkerwijze het onderzoek van het ontwerp beperken tot de vraag of het ontwerp van koninklijk besluit rechtsgrond vindt in de bijzondere-machtenwet van 6 juli 1983.

* * *

Het ontwerp-besluit beperkt zich « tot de reorganisatie en verbetering van de werking van elf wetenschappelijke inrichtingen die onder het gezamenlijk gezag van de beide Ministers van Onderwijs staan, namelijk het Rijksarchief, de Koninklijke Bibliotheek Albert I, het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, de Koninklijke Sterrenwacht van België, het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België, het Belgisch Instituut voor Ruimte-Aëronomie, de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium en de Nationale Dienst voor Opgravingen » (verslag aan de Koning, blz. 1).

De reorganisatie en verbetering van de werking van genoemde inrichtingen beoogt de Regering te bereiken met volgende maatregelen :

1° de samenvoeging van de (met rechtspersoonlijkheid begiftigde) patrimonien van « verwante » inrichtingen in vier « wetenschappelijke groeperingen » met rechtspersoonlijkheid (artikel 1);

Le paragraphe 2 s'applique aux personnes qui, depuis de très nombreuses années, participent aux travaux des établissements scientifiques. Ils sont connus sous l'appellation de collaborateurs occasionnels. Leur statut est contractuel et aucune garantie ne s'attache à leur situation. Le but du texte proposé est de procéder à un recrutement prioritaire de ces agents moyennant des conditions particulières et réussite d'une épreuve de sélection, organisée par le Secrétariat permanent de Recrutement du personnel de l'Etat. Les agents qui ne satisferont pas à ces conditions verront leur contrat résilié.

La portée du texte est donc de conférer à ces agents, qui sont tous dans la même situation de collaborateurs occasionnels la faveur légale d'une possibilité de recrutement prioritaire.

La présente mesure, qui ne s'opérera qu'une fois, est subordonnée à l'adaptation des cadres.

La présente proposition et la procédure instituée ne laissent aux Ministres aucun pouvoir discrétionnaire.

Article 5

Cet article prévoit une disposition transitoire pour l'application de l'article 1er.

* * *

Le projet a été adapté à la suite de l'avis émis par le Conseil d'Etat le 21 décembre 1983; particulièrement, il a été tenu compte de ses remarques sur l'article 4, au sujet du fondement légal fourni par l'article 1er, 3°, de la loi du 6 juillet 1983 accordant certains pouvoirs spéciaux au Roi.

Nous avons l'honneur d'être,

Sire,
de Votre Majesté,
les très respectueux
et très fidèles serviteurs,
Le Ministre de l'Education nationale,
D. COENS
Le Ministre de l'Education nationale,
A. BERTOUILLE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Premier Ministre, le 14 décembre 1983, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal n° 275 « relatif à certains établissements scientifiques de l'Etat », a donné le 21 décembre 1983 l'avis suivant :

Vu le bref délai dans lequel l'avis doit être donné et le grand nombre de demandes d'avis, également urgentes, dont il a été saisi simultanément, le Conseil d'Etat se voit contraint de limiter son examen à la question de savoir si l'arrêté royal en projet trouve son fondement légal dans la loi de pouvoirs spéciaux du 6 juillet 1983.

* * *

L'arrêté en projet se borne à « réorganiser et à améliorer le fonctionnement de onze établissements scientifiques relevant de l'autorité conjointe des deux Ministres de l'Education nationale, à savoir les Archives de l'Etat, la Bibliothèque royale Albert Ier, l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, le Musée royal de l'Afrique centrale, l'Observatoire royal de Belgique, l'Institut royal météorologique de Belgique, l'Institut d'Aéronomie spatiale de Belgique, les Musées royaux des Beaux-Arts, les Musées royaux d'Art et d'Histoire, l'Institut royal du Patrimoine artistique et le Service national des Fouilles » (rapport au Roi, p. 1).

Le Gouvernement entend réaliser la réorganisation et l'amélioration du fonctionnement de ces établissements au moyen des mesures suivantes :

1° fusion des patrimoines (dotés de la personnalité civile) des établissements « apparentés » en quatre « groupements scientifiques » jouissant de la personnalité civile (article 1er);

2° de machtiging aan de Koning om de verenigingen, centra en organismen die samenwerken met genoemde inrichtingen te integreren in de patrimonialia opgericht in artikel 1, met overname van activa en passiva en van het personeel van die verenigingen, centra en organismen (artikelen 2 en 3);

3° de prioritaire aanwerving in vast verband als personeelslid van het Rijk van de personen die thans « occasioneel » hun medewerking verlenen aan de inrichtingen. (artikel 4).

In de aanhef van het ontwerp wordt als rechtsgrond ingeroepen artikel 1, 1° en 3°, van de bijzondere-machtenwet van 6 juli 1983, en in het verslag aan de Koning wordt, wat 3° betreft, nader verklaard dat meer bepaald wordt gesteund op de bijzondere machten toegekend onder a) en b).

Gelet zowel op de inhoud van de ontworpen regeling als op de juridische aard van de betrokken wetenschappelijke inrichtingen, met name diensten van algemeen bestuur waaraan voor het beheer van hun eigen patrimonium rechtspersoonlijkheid is verleend en die derhalve vergelijkbaar zijn met de Rijksuniversiteiten, lijkt alleen het 3° van artikel 1 van de bijzondere-machtenwet van 6 juli 1983 dienstig te kunnen worden aangevoerd. Uit de parlementaire voorbereiding van die wet kan inderdaad worden opgemaakt dat met de in artikel 1, 3°, vermelde instellingen onder meer de Rijksuniversiteiten worden bedoeld (1). Vermits de wetenschappelijke inrichtingen vergelijkbaar zijn met de Rijksuniversiteiten, kunnen de ontworpen maatregelen hun rechtsgrond alleen ontleen aan het bepaalde in artikel 1, 3°, van de wet van 6 juli 1983.

Opdat artikel 1, 3°, van de bijzondere-machtenwet als rechtsgrond zou kunnen worden aangevoerd volstaat het evenwel niet dat de ontworpen maatregelen een reorganisatie van de instellingen als bedoeld in de wet en de verbetering van hun werking tot stand brengen; vereist is bovendien dat die maatregelen « het economisch en financieel herstel, de vermindering van de openbare lasten, de gezondmaking van de openbare financiën of het scheppen van werkgelegenheid » in de hand werken (zie de beginbepaling van artikel 1 van de genoemde wet).

Met de omschrijving van de te bereiken algemene doeleinden in de aanhef van artikel 1, is immers duidelijk een beperking bedoeld van de aan de Koning toegewezen bevoegdheid, (zie daaromtrent het advies van de Raad van State, Parl. Besch., Kamer 1982-1983, nr. 643/1, blz. 15; het Kamerverslag, nr. 643/22, blz. 7, 143 en 153; en het Senaatsverslag, nr. 518/2, blz. 35 en 63).

Of de in de artikelen 1, 2, 3 en 5 van het ontwerp voorgestelde regeling geacht kan worden een van deze algemene doelstellingen te beogen is niet duidelijk. In het verslag aan de Koning wordt gesteld dat die maatregelen, alhoewel ze « als zodanig geen besparing bevatten », toch als resultaat zullen hebben « dat de beschikbare middelen, zowel qua personeel als qua materieel, met een verhoogde efficiëntie zullen kunnen worden ingezet » en dat de stijging van die middelen zal kunnen worden beperkt.

Het besparend effect blijkt zeker niet uit de tekst van het ontwerp. De Raad van State kan dan ook enkel opmerken dat artikel 1, 3°, van de bijzondere-machtenwet van 6 juli 1983 door de Regering als rechtsgrond maar kan worden ingeroepen, in zover zij in het verslag aan de Koning op overtuigende wijze aanloont dat uit de toepassing van de nieuwe regelen rechtstreeks een vermindering van de openbare lasten zal resulteren.

In geen geval kan artikel 1, 3°, van de bijzondere-machtenwet van 6 juli 1983 een rechtsgrond bieden voor de regeling vervat in artikel 4 van het ontwerp.

De in artikel 4 bedoelde prioritaire aanwerving van niet-statutair personeel kan immers niet worden aangemerkt als een « aanpassing van het personeelsstatuut » als bedoeld in artikel 1, 3°, van de bijzondere-machtenwet: het gaat hier inderdaad helemaal niet om een aanpassing die zou noodzakelijk zijn geworden ingevolge de reorganisatie van de in die bepaling bedoelde instellingen (2); de enige reorganisatie waartoe het ontwerp besluit strekt, betreft immers uitsluitend de patrimonialia van de wete-

2° habilitatie donnée au Roi d'intégrer aux patrimoines créés à l'article 1er les associations, centres et organismes qui collaborent avec les établissements susvisés, avec transfert des actifs et des passifs ainsi que du personnel de ces associations, centres et organismes (articles 2 et 3);

3° recrutement prioritaire à titre définitif, comme agents de l'Etat, des collaborateurs « occasionnels » actuels des établissements visés (article 4).

Le préambule du projet invoque comme fondement légal l'article 1er, 1° et 3°, de la loi de pouvoirs spéciaux du 6 juillet 1983 et le rapport au Roi précise, en ce qui concerne le 3°, que le projet s'appuie, plus particulièrement sur les pouvoirs spéciaux conférés sous a) et b).

Compte tenu à la fois de la portée des dispositions en projet et de la nature juridique des établissements scientifiques concernés, c'est-à-dire des services d'administration générale auxquels la personnalité civile est reconnue pour la gestion de leur propre patrimoine et qui sont donc comparables, à cet égard, aux universités de l'Etat, seul le 3° de l'article 1er de la loi de pouvoirs spéciaux du 6 juillet 1983 paraît pouvoir être invoqué pertinemment. Il se dégage en effet des travaux préparatoires de cette loi que les établissements et institutions visés à l'article 1er, 3°, comprennent entre autres les universités de l'Etat (1). Les établissements scientifiques étant comparables aux universités de l'Etat, les mesures envisagées ne peuvent trouver un fondement légal que dans la disposition de l'article 1er, 3°, de la loi du 6 juillet 1983.

Pour que l'article 1er, 3°, de la loi de pouvoirs spéciaux puisse être invoqué comme fondement légal, il ne suffit toutefois pas que les mesures en projet réalisent une réorganisation des établissements visés dans la loi et une amélioration de leur fonctionnement. Encore faut-il que ces mesures favorisent « le redressement économique et financier, la diminution des charges publiques, l'assainissement des finances publiques (ou) la création d'emplois » (voir la disposition introductive de l'article 1er de la susdite loi).

En effet, en définissant, dans l'introduction de l'article 1er, les objectifs généraux à poursuivre, le législateur a entendu clairement limiter le pouvoir attribué au Roi (voir à ce sujet l'avis du Conseil d'Etat, Doc. Chambre, 1982-1983, n° 643/1, p. 15; voir aussi le rapport de la Chambre, n° 643/22, pp. 7, 143 et 153, et le rapport du Sénat, n° 518/2, pp. 35 et 63).

Il n'est pas évident que la réglementation proposée dans les articles 1er, 2, 3 et 5 du projet puisse être réputée poursuivre l'un de ces objectifs généraux. Le rapport au Roi déclare que, si « telles quelles, elles ne contiennent pas d'économies », ces mesures auront néanmoins pour résultat « que les moyens disponibles tant du point de vue du personnel que du matériel, pourront être mis en œuvre d'une façon plus efficace » et que l'accroissement de ces moyens pourra être limité.

Que ces mesures soient génératrices d'économies ne ressort certes pas du texte du projet. Le Conseil d'Etat doit bien observer, dès lors, que le Gouvernement ne peut invoquer l'article 1er, 3°, de la loi de pouvoirs spéciaux du 6 juillet 1983 que pour autant qu'il soit à même de démontrer de manière convaincante dans le rapport au Roi que l'application des mesures projetées entraînera directement une diminution des charges publiques.

L'article 1er, 3°, de la loi de pouvoirs spéciaux du 6 juillet 1983 ne peut en aucun cas procurer un fondement légal aux dispositions de l'article 4 du projet.

En effet, le recrutement prioritaire de personnel non statutaire, prévu par l'article 4, ne peut être considéré comme une « adaptation du statut du personnel » au sens de l'article 1er, 3°, de la loi de pouvoirs spéciaux: en réalité, il ne s'agit nullement d'une adaptation qui serait devenue nécessaire en raison de la réorganisation (2); la seule réorganisation que l'arrêté en projet ait en vue concerne exclusivement les patrimoines

(1) Zie het Kamerverslag, Parl. Besch., Kamer 1982-1983, nr. 643/22, blz. 139, 143, 144 en 151; Senaatsverslag, Parl. Besch., Senaat 1982-1983, nr. 518/2, blz. 64 (a contrario).

(2) Zie in dit verband het Kamerverslag (643/22), blz. 143 en 145; en het Senaatsverslag (518/2), blz. 68.

(1) Voir le rapport de la Chambre, Doc. Chambre, 1982-1983, n° 643/22, pp. 139, 143, 144 et 151, et le rapport du Sénat, Doc. Sénat, 1982-1983, n° 518/2, p. 64 (a contrario).

(2) Voir à ce sujet le rapport de la Chambre (643/22), pp. 143 et 145, et le rapport du Sénat (518/2), p. 68.

schappelijke inrichtingen en artikel 4 van het ontwerp-besluit heeft uitsluitend betrekking op het personeel van algemeen bestuur en niet op het patrimoniumpersoneel (zie verslag aan de Koning, blz. 4, derde lid).

Overigens dient de Regering voor de maatregelen vervat in artikel 4 van het ontwerp de instemming te bekomen van de Minister van Openbaar Ambt (artikel 5, vierde lid, van het koninklijk besluit van 20 april 1965 betreffende het statuut der wetenschappelijke inrichtingen van de Staat) en de syndicale raad van advies te raadplegen (artikelen 1, 5°, en 6, 1°, van het koninklijk besluit van 20 juni 1955 betreffende het syndicaal statuut van het personeel der openbare diensten), tenzij zij zich in de aanhef van het besluit beroept op de « dringende noodzakelijkheid » als bedoeld in artikel 2, § 2, van de bijzondere-machtenwet van 6 juli 1983.

De kamer was samengesteld uit :

De heren :

H. Adriaens, voorzitter;
H. Coremans; Gh. Tacq, staatsraden;
G. Schrans; J. Gijssels, assessoren van de afdeling wetgeving;
Mevr. M. Benard, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer H. Adriaens.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. Vermeire, auditeur.

De griffier,
M. Benard.

De voorzitter,
H. Adriaens.

31 DECEMBER 1983. — Koninklijk besluit nr. 275
betreffende sommige wetenschappelijke inrichtingen van de Staat

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groot.

Gelet op de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning, inzonderheid op artikel 1, 3°, en artikel 2, § 2;

Overwegende dat de Koninklijke Commissaris voor de herstructurering van de nationale wetenschappelijke inrichtingen op 31 maart en 30 september 1982 en 31 mei 1983 drie verslagen heeft neergelegd in het kader van de opdracht waarmee hij bij koninklijk besluit van 28 september 1981 werd belast;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Ministers van Onderwijs en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Artikel 1, eerste lid, van de wet van 27 juni 1930 waarbij de rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan de wetenschappelijke en kunstinrichtingen welke van het Ministerie van Kunsten en Wetenschappen afhangen, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« De rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan :

1° de Wetenschappelijke Groepering Documentatie, bestaande uit het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën, en de Koninklijke Bibliotheek Albert I;

2° de Wetenschappelijke Groepering Ruimte, bestaande uit het Belgisch Instituut voor Ruimte-Aëronomie, het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België en de Koninklijke Sterrenwacht van België;

3° de Wetenschappelijke Groepering Natuur, bestaande uit het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika en het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen;

4° de Wetenschappelijke Groepering Musea, bestaande uit de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis en het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium. »

Art. 2. De Koning kan, op eensluidend advies van de bestuurscommissie van iedere wetenschappelijke groepering, op hun verzoek de verenigingen, centra en organismen die bij de inwerkingtreding van dit besluit met deze inrichtingen samenwerken, integreren in de bij artikel 1 opgerichte patrimonialia.

des établissements scientifiques, alors que l'article 4 du projet vise uniquement le personnel d'administration générale, à l'exclusion du personnel des patrimoines (cf. rapport au Roi, p. 4, alinéa 3).

Par ailleurs, pour pouvoir prendre les mesures prévues à l'article 4 du projet, le Gouvernement doit obtenir l'accord du Ministre de la Fonction publique (article 5, alinéa 4, de l'arrêté royal du 20 avril 1965 relatif au statut organique des établissements scientifiques de l'Etat) et consulter le comité de consultation syndicale (articles 1er, 5°, et 6, 1°, de l'arrêté royal du 20 juin 1955 portant le statut syndical des agents des services publics), à moins qu'il n'invoque, dans le préambule de l'arrêté, l'urgence visée à l'article 2, § 2, de la loi de pouvoirs spéciaux du 6 juillet 1983.

La Chambre était composée de :

MM. :

H. Adriaens, président;
H. Coremans; Gh. Tacq, conseillers d'Etat;
G. Schrans; J. Gijssels, assesseurs de la section de législation;
Mme M. Benard, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. H. Adriaens.

Le rapport a été présenté par M. J. Vermeire, auditeur.

Le greffier,
M. Benard.

Le président,
H. Adriaens.

31 DECEMBRE 1983. — Arrêté royal n° 275
relatif à certains établissements scientifiques de l'Etat

BAUDOUIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi, notamment l'article 1er, 3° et l'article 2, § 2;

Considérant que le Commissaire Royal à la restructuration des établissements scientifiques nationaux a déposé les 31 mars et 30 septembre 1982 et 31 mai 1983 trois rapports dans le cadre de la mission dont il a été chargé par arrêté royal du 28 septembre 1981;

Vu l'urgence;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Nos Ministres de l'Education nationale, et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. L'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 27 juin 1930 accordant la personnalité civile aux établissements scientifiques et artistiques dépendant du Ministre des Sciences et des Arts est remplacé par la disposition suivante :

« Jouissent de la personnalité civile :

1° le Groupement scientifique de la Documentation, composé des Archives générales du Royaume et Archives de l'Etat dans les provinces, et la Bibliothèque royale Albert Ier;

2° le Groupement scientifique de l'Espace, composé de l'Institut d'Aéronomie spatiale, de l'Institut royal météorologique de Belgique et de l'Observatoire royal de Belgique;

3° le Groupement scientifique de la Nature, composé du Musée royal de l'Afrique centrale et de l'Institut royal des Sciences naturelles;

4° le Groupement scientifique des Musées royaux de Belgique, composé des Musées royaux des Beaux-Arts, des Musées royaux d'Art et d'Histoire et de l'Institut royal du Patrimoine artistique. »

Art. 2. Le Roi peut, sur avis conforme de la commission administrative de chaque groupement scientifique, intégrer à leur demande les associations, centres et organismes qui à la date de l'entrée en vigueur du présent arrêté collaborent à ces établissements scientifiques, aux patrimoines créés à l'article 1er.

Art. 3. De vorderingen en verbintenissen der geïntegreerde verenigingen, centra en organismen worden naar de patrimonialia van de groeperingen overgebracht, zonder wijziging van de rechts-toestand der betrokken personeelsleden. De Koning bepaalt de overige modaliteiten betreffende de integratie der verenigingen, centra en organismen.

Art. 4. § 1. In geval van overdracht van het administratief, meester-, vak- en dienstpersoneel naar één of meerdere gemeenschappelijke personeelsformaties, worden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, de modaliteiten bepaald van de overgang der ambtenaren in afwijking van het koninklijk besluit van 22 oktober 1982 houdende de uitvoeringsmaatregelen betreffende de mobiliteit van het personeel van sommige overheidsdiensten. Genoemd besluit bepaalt de noodzakelijke maatregelen om de betrokkenen het behoud te waarborgen van hun administratieve en geldelijke anciënniteit.

§ 2. Het niet-statutair personeel dat op 31 december 1982 in dienst van het Rijk was bij de instellingen kan bij prioriteit bevestigd worden.

Dienen te worden opgelegd :

1° aan het wetenschappelijk personeel : de vereiste titels en een gemotiveerd advies van de jury voor werving en bevordering, te geven binnen de twaalf maanden;

2° aan het administratief, meester-, vak- en dienstpersoneel : een met de graad overeenstemmend diploma of een graadanciënniteit van ten minste tien jaar, alsmede het welslagen in een bekwaamheidsexamen in te richten binnen de twaalf maanden, door het Vast Secretariaat voor werving van het Rijkspersoneel.

Dezelfde regeling is toepasselijk op het niet-statutair personeel van het Instrumentenmuseum van het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel bij de opname van deze dienst in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis.

§ 3. Worden niet beschouwd als niet-statutaire personeelsleden in de zin van § 2 :

1° de stagiairs in dienst genomen op grond van het koninklijk besluit nr. 230 van 21 december 1983 betreffende de stage en de inschakeling van jongeren in het arbeidsproces;

2° de werknemers aangeworven in een B.T.K.-project overeenkomstig hoofdstuk III, afdeling 3 van de wet van 22 december 1977 betreffende de budgettaire voorstellen 1977-1978.

3° de werknemers aangeworven krachtens het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector.

Art. 5. Tot aan de aanduiding van de nieuwe leden der bestuurscommissies, vormen de uittreedende bestuurscommissies één enkel college, voorgezeten door het instellingshoofd met de grootste graadanciënniteit.

Art. 6. Onze Ministers van Onderwijs zijn belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Motril — Spanje, 31 december 1983.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Onderwijs,
D. COENS

De Minister van Onderwijs,
A. BERTOUILLE

MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN

N. 84 — 78

28 DECEMBER 1983. — Koninklijk besluit tot overschrijving van vastleggings- en ordonnanceringskredieten tussen de artikelen voorkomende onder titel II, sectie 31 (kapitaaluitgaven), van de begroting van het Ministerie van Openbare Werken voor het begrotingsjaar 1983

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 13 juli 1983 houdende de begroting van het Ministerie van Openbare Werken voor het begrotingsjaar 1983, en name op de beschikkingen van de artikelen 11 en 12,

Art. 3. Les droits et obligations des associations, centres et organismes intégrés, sont transférés aux patrimoines des groupements scientifiques, sans modification du statut des personnes concernées. Le Roi fixe les autres modalités relatives à l'intégration des associations, centres et organismes.

Art. 4. § 1er. En cas de transfert du personnel administratif, technique et ouvrier dans un ou plusieurs cadres communs, les modalités de transfert des agents sont déterminées par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres en dérogation à l'arrêté royal du 22 octobre 1982 portant sur les mesures d'exécution relatives à la mobilité du personnel de certains services publics. Ledit arrêté fixe les mesures nécessaires pour garantir aux intéressés la conservation de leur ancienneté administrative et de leur ancienneté pécuniaire.

§ 2. Le personnel non statutaire au service de l'Etat dans les établissements scientifiques au 31 décembre 1982 peut être confirmé par priorité.

Doivent être imposés :

1° au personnel scientifique : les titres nécessaires et l'avis motivé du jury de recrutement et de promotion qui se prononcera dans les douze mois;

2° au personnel administratif, technique et ouvrier : un diplôme correspondant au grade ou une ancienneté de grade de dix années ainsi que la réussite d'un examen de capacité qui sera organisé dans les douze mois par le Secrétariat permanent de Recrutement du personnel de l'Etat.

La même réglementation est d'application au personnel non statutaire du Musée instrumental du Conservatoire royal de Musique de Bruxelles lors de l'intégration de ce service dans les Musées royaux d'Art et d'Histoire.

§ 3. Ne sont pas considérés comme membres du personnel non statutaire au sens du § 2 :

1° les stagiaires engagés en vertu de l'arrêté royal n° 230 du 21 décembre 1983 relatif au stage et à l'insertion professionnelle des jeunes;

2° les travailleurs recrutés dans un cadre spécial temporaire conformément au chapitre III, section 3 de la loi du 22 décembre 1977 relative aux propositions budgétaires 1977-1978;

3° les travailleurs recrutés en vertu de l'arrêté royal n° 25 du 24 mars 1982 créant un programme de promotion de l'emploi dans le secteur non marchand.

Art. 5. Jusqu'à la désignation des nouveaux membres des commissions administratives, les commissions administratives antérieures constituent un seul collège sous la présidence du chef d'établissement le plus ancien en grade.

Art. 6. Nos Ministres de l'Education nationale sont chargés de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Motril — Espagne, 31 décembre 1983.

BAUDOIN

Par le Roi :

Le Ministre de l'Education nationale,
D. COENS

Le Ministre de l'Education nationale,
A. BERTOUILLE

MINISTERE DES TRAVAUX PUBLICS

F. 84 — 78

28 DECEMBRE 1983. — Arrêté royal transférant des crédits d'engagement et d'ordonnancement entre des articles relevant du titre II, section 31 (dépenses de capital), du budget du Ministère des Travaux publics pour l'année budgétaire 1983

BAUDOIN, Roi des Belges,

A tous, présents et venir, Salut.

Vu la loi du 13 juillet 1983 contenant le budget du Ministère des Travaux publics pour l'année budgétaire 1983 et notamment les dispositions des articles 11 et 12, en vertu desquels des transferts